

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут права та психології
Кафедра криміналістики**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

.2024

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА»**

Статус дисципліни – обов'язкова
Рівень вищої освіти - перший
Ступінь вищої освіти - бакалавр
Галузь знань - цивільна безпека (26)
Спеціальність – правоохоронна діяльність (262)
Освітня програма - правоохоронна діяльність
Форми здобуття вищої освіти – денна, заочна
Мова навчання - українська
Форма підсумкового контролю – екзамен

Київ - 2024 рік

Розробники:

Ольга НЕСЕН – завідувач кафедри криміналістики ННПП Національної академії внутрішніх справ, кандидат медичних наук, доцент

Тарас НАГАЙНИК – старший викладач кафедри криміналістики ННПП Національної академії внутрішніх справ

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри криміналістики ННПП Національної академії внутрішніх справ

протокол від 02 вересня 2024 року, протокол № 1

Завідувач кафедри
криміналістики ННПП НАВС

 Ольга НЕСЕН

Схвалено науково-методичною радою НАВС

протокол від 20. 09. 2024 року, протокол № 8

Голова науково-методичної ради

 Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20___/20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток___)

протокол засідання кафедри
від _____._____ 202___ №_____
Завідувач кафедри
криміналістики ННПП НАВС

протокол навчально-методичної ради

від _____._____ 202___ №_____
Голова науково-методичної ради НАВС

Голова науково-методичної ради НАВС

Робоча програма переглянута на 20___/20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток___)

протокол засідання кафедри
від _____._____ 202___ №_____
Завідувач кафедри
криміналістики ННПП НАВС

протокол навчально-методичної ради

від _____._____ 202___ №_____
Голова науково-методичної ради НАВС

Голова науково-методичної ради НАВС

Голова науково-методичної ради НАВС

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Домедична підготовка»

є організація та методика проведення комплексу термінових заходів, спрямованих на попередження або припинення дії фактора (джерела) ураження, усунення явищ, що загрожують життю, полегшення страждань і підготовку потерпілого для відправлення до лікувально-профілактичного закладу, що вживаються в разі травм, нещасних випадків і раптових захворювань в умовах мирного часу та воєнного стану.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Домедична підготовка» є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які володіють знаннями, вміннями та практичними навичками, що надають можливість зорієнтуватися у невідкладній ситуації та покращити стан постраждалого чи врятують життя людині.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Домедична підготовка»

є:

- ознайомлення з досягненнями, завданнями та нормативно - правовими положеннями надання домедичної допомоги в умовах мирного часу та воєнного стану;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок аналітичного мислення; - виховання критичного та неупередженого ставлення до громадян, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують домедичної допомоги;
- формування знань про забезпечення безпеки при обставинах, за яких необхідно обов'язково надавати домедичну допомогу;
- формування вмінь щодо алгоритмів домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок бойових дій, правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я;
- здатність розв'язувати складні практичні задачі у процесі навчання, для вирішення яких, потребується застосування теоретичних та практичних навичок.

Пререквізити: «Конституційне право», «Теорія держави та права», «Юридична логіка», «Особиста безпека працівника», «Тактико-спеціальна підготовка», «Основи анатомії та фізіології людини».

Постреквізити: «Судова медицина та судова психіатрія», «Криміналістика», «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень», «Дії поліцейського на місці події».

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі професійної правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення

Очікувані результати навчання:

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН19. Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- юридичні та психологічні аспекти надання домедичної допомоги в різних умовах;
- загальні питання з анатомічної будови тіла, систем організму людини та їх фізіологічних функцій;
- алгоритми надання домедичної допомоги в умовах мирного та воєнного стану;
- правила забезпечення особистої безпеки та безпеки оточуючих, під час надання допомоги;
- порядки надання домедичної допомоги при різних видах ушкоджень, невідкладних станах та нещасних випадках;
- основні способи та засоби транспортування постраждалих;
- основні принципи організації і тактики роботи медичної служби в умовах мирного та воєнного стану, при надзвичайних ситуаціях та на етапах евакуації постраждалих із місця події;
- правові положення рівних можливостей та гендерні проблеми, які можуть виникнути під час надання допомоги постраждалим.

вміти:

- комплексно розв'язувати складні практичні задачі та ситуації у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та практичних знань та навичок;
- абстрактно, логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати; - застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях;

- планувати і організовувати свою діяльність, або/чи діяльність групи;
- поглиблювати свої знання в галузі медицини;
- розпізнавати стани, загрозливі для життя і здоров'я постраждалого;
- визначити основні принципи оцінки стану постраждалих;
- надавати домедичну допомогу в умовах мирного часу та воєнного стану, під час надзвичайних ситуацій, потенційних небезпек для життя і здоров'я людей;
- вміти правильно оцінити психологічний стан постраждалого, що перебуває у невідкладному стані, який виник внаслідок захворювання, нещасних випадків чи впливу екзогенних факторів.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
	с/ф	с/ф
Кількість кредитів ECTS -3	Рік підготовки	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	1-й
Загальна кількість годин - 90	Лекції	
	2 год.	4 год.
	Семінарські	
	14 год.	4 год.
	Практичні	
	32 год.	4 год.
	Самостійна робота	
42 год.	78 год.	

3. Тематичний план

Назви змістових тем	Кількість годин денна форма навчання					Кількість годин заочна форма навчання				
	у тому числі					у тому числі				
	усього	лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	усього	лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги	6	2			4	10	2			8
Тема 2. Поняття про тактичну медицину. Засоби індивідуального медичного оснащення	10		2	2	6	10		2		8
Тема 3. Огляд та переміщення постраждалого	8		2	2	4	10				10

Тема 4. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації	14		2	6	6	10			2	8
Тема 5. Домедична допомога при кровотечах з основами десмургії	10		2	4	4	10			2	8
Тема 6. Домедична допомога при травмах та пораненнях. Транспортна іммобілізація	10			6	4	10	2			8
Тема 7. Домедична допомога при ушкодженнях екогенними чинниками	10		2	4	4	10				10
Тема 8. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань	10		2	4	4	10		2		8
Тема 9. Використання спеціальних медичних знань у правоохоронній діяльності	12		2	4	6	10				10
Всього годин з навчальної дисципліни	90	2	14	32	42	90	4	4	4	78

4. Плани навчальних занять за видами

Тема 1. Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги.

лекційне заняття – 2 години

денна та заочна форма здобуття вищої освіти

Навчальні питання до лекційного заняття:

1. Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги.
2. Алгоритми надання допомоги залежно від важкості стану постраждалого та наявності в нього небезпечних для життя ушкоджень.
3. Правила проведення огляду місця події. Використання аптечок та засобів індивідуального захисту під час надання домедичної допомоги.
4. Екстрені служби та особливості їх виклику. Алгоритм дій в разі масових травм, сортування постраждалих.

Тема 2. Поняття про тактичну медицину. Засоби індивідуального медичного оснащення.

семінарське заняття – 2 години

денна та заочна форма здобуття вищої освіти

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Поняття про тактичну медицину.
2. Зони та обсяг надання домедичної допомоги в військово-польових умовах.
3. Засоби індивідуального медичного оснащення та правила їх використання.

*практичне заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Надання домедичної допомоги в зоні під вогнем.
3. Надання домедичної допомоги в зоні укриття.
4. Надання домедичної допомоги в зоні евакуації.
5. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги в військово-польових умовах.

Тема 3. Огляд та переміщення постраждалого.

*практичне заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Правила підходу та послідовність проведення огляду постраждалого.
3. Способи транспортування постраждалого.
4. Перегляд та аналіз практичних відео-фрагментів щодо огляду та переміщення постраждалого.

Тема 4. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.

*семінарське заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Загальне уявлення про смерть.
2. Етапи довготривалого вмирання.
3. Ознаки клінічної та біологічної смертей.
4. Поняття серцево-легеневої реанімації, її загальні правила.
5. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації постраждалим різних вікових груп.

*практичне заняття – 6 години
денна форма здобуття вищої освіти
практичне заняття – 2 години
заочна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Відпрацювання проведення серцево-легеневої реанімації на манекенах.
3. Методика проведення серцево-легеневої реанімації з використанням зовнішнього напівавтоматичного та автоматичного дефібрилятора.
4. Перегляд та аналіз практичних відео-фрагментів щодо проведення серцево-легеневої реанімації

Тема 5. Домедична допомога при кровотечах з основами десмургії.

*семінарське заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Визначення, види та характеристика кровотеч.
2. Способи зупинки кровотеч. Домедична допомога в разі зовнішньої та внутрішньої кровотеч.
3. Поняття десмургії. Основні правила накладання пов'язок.

*практичне заняття – 4 години
денна форма здобуття вищої освіти
практичне заняття – 2 години
заочна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Відпрацювання ситуаційних завдань щодо зупинки кровотечі турнікетами, джгутами та підручними засобами.
3. Відпрацювання навичок накладання пов'язок, враховуючи місце та особливість ушкодження.
4. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при кровотечах.

Тема 6. Домедична допомога при травмах та пораненнях. Транспортна іммобілізація.

*практичне заняття – 6 годин
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмуванні голови, грудей та живота.
3. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмуванні внаслідок ДТП.
4. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмуванні внаслідок падіння, руйнування будівлі.
5. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при травматичній ампутації кінцівки та тривалого стискання м'яких тканин.
6. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при травмах та пораненнях.

*лекційне заняття – 2 години
заочна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до лекційного заняття:

1. Поняття травм та їх класифікація.
2. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при механічній травмі та підозрі на травматичний шок.
3. Види ушкоджень кісток. Поняття переломів, їх ознаки та класифікація. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при травмах та переломах різної локалізації.

Тема 7. Домедична допомога при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.

*семінарське заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Ознаки впливу на організм людини крайніх температур, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги.
2. Класифікація опіків, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги.
3. Поняття про отруєння та отрути, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги.
4. Ураження електричним струмом та блискавкою, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги.
5. Підозра на перекриття дихальних шляхів, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги при утопленні.
6. Укуси тварин та комах, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги.

*практичне заняття – 4 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.
2. Відпрацювання ситуаційних завдань згідно алгоритму дій при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.
3. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.

Тема 8. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань.

*семінарське заняття – 2 години
денна та заочна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Основні ознаки гострих захворювань органів серцево-судинної системи.
1. Основні ознаки гострих захворювань органів дихальної системи.
2. Судомні (епілептичні) напади, клінічна картина та алгоритму дій при наданні домедичної допомоги.
3. Цукровий діабет, алгоритму дій при наданні домедичної допомоги при гіпо- та гіперглікемічній комі.
4. Захворювання, означені поняттям «гострий живіт»: причини прояви, діагностика.

*практичне заняття – 4 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань.

2. Відпрацювання ситуаційних завдань згідно алгоритму дій при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань.
5. Невідкладні стани в акушерстві. Транспортування вагітних. Фізіологія, передвісники, етапи та механізм пологів.
3. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань.

Тема 9. Використання спеціальних медичних знань у правоохоронній діяльності.

*семінарське заняття – 2 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні.
2. Загальні поняття про психічні розлади та захворювання, причини їх виникнення.
3. Основні симптоми та особливості поведінки хворих з хронічними психічними захворюваннями.
4. Характерні ознаки тимчасових та набутих психічних розладів.
5. Характерні ознаки поведінки осіб з вродженим та старечим недоумством.

*практичне заняття – 4 години
денна форма здобуття вищої освіти*

Навчальні питання до практичного заняття:

1. Визначення поняття смерті. Ймовірні та достовірні ознаки смерті.
2. Етапи довготривалого вмирання.
3. Ранні та пізні трупні зміни.
4. Огляд трупа на місці його виявлення.
5. Ознаки тяжких тілесних ушкоджень.
6. Ознаки тілесних ушкоджень середнього ступеня тяжкості.
7. Ознаки легких тілесних ушкоджень.

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за допомогою індивідуального логіну і паролю.

6. Методи навчання

Методи навчання

- **Словесні**

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним

чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда - це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

- **Наочні методи**

Ілюстрація - допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

- **Практичні методи:** відпрацювання технік домедичної допомоги. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

- **Навчальна робота під керівництвом викладача** - самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

- **Рольова гра:**
пояснення фабули (змісту й умов гри); підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей; підготовка учнів-рятівників.

7. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль - усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичні питання та ситуаційне завдання. Екзамен проводиться з відпрацюванням ситуаційного завдання з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів за місцем дислокації навчальних підрозділів.

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання ситуаційних завдань з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів та робочих місць, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 б.</i>										<i>max 40 б.</i>	<i>max 100 б.</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9		екзамен	
5	5	5	5	5	5	5	5	5			
										40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

Інструменти. Тренажери для відпрацювання навичок оживлення людини «Фантом-П»; аптечки першої допомоги для пасажирських транспортних засобів з кількістю пасажирів до 9 осіб (тип АМА-1); аптечки першої допомоги для пасажирських транспортних засобів з кількістю пасажирів понад 9 осіб; військово-тактичні аптечки; медико-технічні засоби для проведення тимчасової зупинки кровотечі, іммобілізації та транспортування постраждалих.

Обладнання. Інтерактивна дошка з відповідним додатковим обладнанням; відеокамера, комп'ютер з мультимедійним проектором та екраном для демонстрації мультимедійних презентацій та відзнятого матеріалу.

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

9. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни:

1. Порядок надання домедичної допомоги дорослим при раптовій зупинці кровообігу.
2. Порядок надання домедичної допомоги дітям при раптовій зупинці кровообігу.
3. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів - обструкція стороннім тілом.
4. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при масивній зовнішній кровотечі.
5. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий мозковий інсульт.
6. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий інфаркт міокарда.
7. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при проникній травмі грудної клітки.
8. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при тупій травмі грудної клітки.
9. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при проникній травмі черевної порожнини.
10. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при тупій травмі органів черевної порожнини.
11. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта.
12. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови.
13. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок.
14. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації.
15. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при синдромі довготривалого здавлення.
16. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок.
17. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на передозування опіоїдами.

18. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною.
19. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при термічних опіках.
20. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при загальному переохолодженні та/або відмороженні.
21. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах.
22. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при пошкодженні очей.
23. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при тепловому ударі.
24. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом або блискавкою.
25. Порядок надання домедичної допомоги при утопленні.
26. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при анафілаксії.
27. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при гіпоглікемії.
28. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з травмою.
29. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим в умовах бойових дій / воєнного стану.
30. Домедична допомога при раптових пологах. Реанімація новонароджених.

Перелік завдань для підсумкового контролю:

1. Під час патрулювання Ви стали свідком ДТП: зіткнулися легковий автомобіль та бензовоз. Водії після ДТП перебувають в автомобілях, які суттєво пошкоджені. Є загроза вибуху.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Розподіліть зони. Які засоби індивідуального захисту необхідні під час надання допомоги? Виявіть небезпечні фактори, що загрожують рятівнику, постраждалим та оточуючим.*

Встановіть можливі шляхи входу, виходу та евакуації з небезпечної зони.

2. Під час патрулювання Ви виявили, що з гаража, у якому стоїть автомобіль з увімкненим двигуном, йде дим.

Завдання: *Які Ваші дії в цій ситуації? Розподіліть зони. Які засоби індивідуального захисту необхідні під час надання допомоги? Виявіть небезпечні фактори, що загрожують рятівнику, постраждалим та оточуючим. Встановіть можливі шляхи входу, виходу та евакуації з небезпечної зони.*

3. Під час патрулювання Ви стали свідком падіння електричної опори з працівником РЕМу, який здійснював ремонтні роботи на опорі.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Розподіліть зони. Які засоби індивідуального захисту необхідні під час надання допомоги? Виявіть небезпечні фактори, що загрожують рятівнику, постраждалим та оточуючим. Визначить можливі шляхи входу, виходу та евакуації з небезпечної зони.*

4. Під час патрулювання Ви стали свідком того, як жінка похилого віку, що стояла на зупинці, раптово зойкнула, схопилася за груди й упала.

Завдання: *Які Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

5. Під час розмови з Вами свідок раптово почав задихатися, інтенсивно хапати ротом повітря, знепритомнів.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

6. Водій автомобіля після ДТП (зіткнення з іншим автомобілем) відчув різкий біль у грудній клітці. Унаслідок огляду на передній грудній стінці виявлено величезний синець, шкіра в постраждалого бліда та холодна, дихання прискорене, утруднене. Відбулося одноразове блювання з кров'ю.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого та його евакуацію з небезпечної зони.*

7. Унаслідок зіткнення автомобіля водій ударився головою об бічну стійку. Постраждалий перебуває в несвідомому стані. У нього спостерігається кровотеча з вух і носа, періодичне блювання.

Завдання: *Які Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу та проведіть його деблокування з евакуацією.*

8. У постраждалого бліда, холодна та волога шкіра, часте дихання (понад 20 вдихів за хвилину), порушення свідомості. Він відчуває слабкість, неспокій, сухість у роті, відчуття спраги. У ділянці правих четвертого та п'ятого ребер виявлено велику гематому.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

9. Після випадіння з вікна третього поверху будинку в постраждалого біль у ділянці живота й таза, нудота, блювання. Наявне сечовипускання кров'ю, живіт постраждалого напружений.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

10. На території парку відпочинку наряд поліції виявив людину, яка лежить на траві біля лавки непритомна.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

11. Під час руху електропоїзда пасажирка - жінка похилого віку почала гучно і часто дихати, схопилася за лівий бік грудної клітки та знепритомніла (зазначене відбулося за нетривалий час).

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

12. Під час різкого гальмування автомобіля маленька дитина подавилася кісточкою з вишні. Постраждала не говорить, не може дихати, хрипить, здійснює безголосі спроби кашляти, непритомніє.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

13. Під час відпочинку на березі річки стався випадок утоплення. Постраждалого витягли на берег, він непритомний.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

14. Під час затримання громадянин, якого підозрюють у вчиненні тяжкого злочину, завдав собі ножем декілька поранень у ділянку верхньої третини лівого передпліччя.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

15. Підозрюваний у вчиненні тяжкого злочину ударив себе металевим прутом у живіт. Під час огляду в ділянці передньої черевної стінки виявлено випнуту частину металевого прута діаметром 0,5 см.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

16. Підозрюваний у вбивстві власної дружини під час затримання завдав собі удару ножем у ліву ділянку грудей.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

17. Під час миття вікон уламком скла особа травмувала собі руку на внутрішній поверхні нижньої третини правого передпліччя. З рани безперервним струменем витікає кров темного кольору.

Завдання: *Які будуть Ваші дії в цій ситуації? Проведіть первинний огляд постраждалого, надайте домедичну допомогу.*

18. Унаслідок збройного нападу із застосуванням холодної зброї постраждалий отримав рубані рани кисті лівої руки, утративши частину вказівного пальця. Спостерігається сильна кровотеча з культі.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

19. Унаслідок обвалу стіни будинку постраждалий потрапив під завал на декілька годин. Його нижні кінцівки засипано землею й уламками. Скаржить на слабкість, нудоту, головний біль, блює. Кінцівки холодні, багряно-синюшого кольору, покриті пухирями з прозорим вмістом.

Завдання: *Якими повинні бути Ваші дії в цій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

20. Під час консервування овочів постраждала на праву кисть розлила оцтову есенцію. Шкіра тильної і долонної поверхонь правої кисті яскраво - червоного кольору з пухирями, наповненими кров'янистою рідиною.

Постраждала скаржить на біль, стогне.

Завдання: *Яку невідкладну медичну допомогу необхідно надати?*

21. Під час замиської прогулянки людину вкусила гадюка. З'явився різкий біль у ділянці правої гомілки, функцію порушено. На місці укусу - набряклість, синець, незначна кровотеча.

Завдання: *Якими повинні бути Ваші дії в цій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

22. Після вживання не призначеного лікарем препарату в особи з'явилися відчуття спраги, жару, запаморочення, нудота, зросла частота пульсу й дихальних рухів.

Завдання: *Якими повинні бути Ваші дії в цій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

23. Через годину після вживання смажених грибів у постраждалого з'явилися надмірна пітливість, слиновиділення та сльозотеча, нудота, часте блювання, рідкі випорожнення та різкий біль у животі.

Завдання: *У чому полягає невідкладна домедична допомога в такій ситуації?*

24. Під час здійснення патрулювання в парку працівники поліції виявили непритомного постраждалого з ознаками переохолодження.

Завдання: *Якими повинні бути Ваші дії в цій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

25. Працівник поліції після тривалого виконання обов'язків із забезпечення порядку на площі міста в спекотний день відчув слабкість, головний біль, запаморочення, спрагу.

Завдання: *Які заходи домедичної допомоги слід застосувати в такій ситуації?*

26. Під час затримання в підозрюваного стався епілептичний напад.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції в такій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

27. На зупинці міського транспорту Ви помітили чоловіка похилого віку, хода якого хитка, обличчя перекошене, мовлення нерозбірливе, запаху алкоголю немає.

Завдання: *Який патологічний стан у людини можна підозрювати? Як має діяти співробітник поліції в такій ситуації? Надайте домедичну допомогу.*

28. У вагітної жінки на вулиці почалися передчасні пологи. Головка дитини вже народилася.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

29. Під час патрулювання працівники поліції на території будівельного майданчика помітили молоду непритомну людину. Біля неї виявлено шприц. Рефлекси в постраждалого не діють, зіниці розширені, дихання сповільнене (1 вдих за 10 с).

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

30. На території парку відпочинку наряд поліції виявив людину, яка лежить на траві біля лавки, тримаючись за живіт. Обличчя постраждалого бліде. Скаржитесь на гострий біль у животі й нудоту.

Завдання: *Як має діяти співробітник поліції? Надайте домедичну допомогу.*

10. Рекомендовані джерела інформації Нормативно-правові акти та їх коментарі

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 28.08.2023).

2. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. № 2801-ХІІ. Верховна Рада України.

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 28.08.2023). 3. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05.07.2012. № 5081- VI. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. № 580^III. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
5. Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112: Закон України від 13.03.2012 № 4499 -. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4499-17#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
6. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні (зі змінами): Затверджена наказом МВС України від 28.05.2020 р. № 420. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0529-20#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
7. Інструкція про поведження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України : Затверджена наказом МВС України від 19.08.2019 р. № 691. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
8. Інструкція про порядок дій органів (підрозділів) поліції в разі виявлення радіоактивних, хімічних та ядерних матеріалів або отримання інформації про порушення правил чи незаконне поведження з ними : Затверджена наказом МВС України від 06.09.2017 р. № 754. *Верховна Рада України*: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1240-17#Text> (дата звернення: 28.08.2023). 9. Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини : Затверджений спільним наказом МВС, МОЗ та Генеральної прокуратури від 29.09.2017 р. № 807/1193/279. *Верховна Рада України* : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
10. Порядок взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1121. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2012-п#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
11. Порядок створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: Затверджений постановою Кабінету

- Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 775. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-2015-п#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
12. Порядок формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі : Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 р. № 234. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2019-п#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
13. Про затвердження переліків лікарських засобів та виробів медичного призначення, які повинні бути в складі аптечок медичних загальновійськових індивідуальних, аптечки автомобільної загальновійськової, наплічника медичного загальновійськового санітара та наплічника медичного загальновійськового санітарного інструктора (зі змінами): наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.01.2017 р. № 6. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-17#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
14. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 р. № 441. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
15. Про затвердження Порядку інформування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги про виклик екстреної медичної допомоги та їх направлення на місце події : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.12. №1118. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2012-п#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
16. Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.20. №1271. *Верховна Рада України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1271-2020-п#n15> (дата звернення: 28.08.2023).
17. Про затвердження переліків лікарських засобів у медичних аптечках транспортних засобів : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 07.07.98 №187. Дата оновлення: 07.09.98. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0465-98#Text> (дата звернення: 28.08.2023).
18. Про затвердження норм належності медичного забезпечення для підрозділів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.16 №396. Дата оновлення: 20.07.18. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0796-16#Text> (дата звернення: 28.08.2023)
19. Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04.08.21. № 1627. *Верховна Рада України*.
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1627282-21#Text> (дата звернення: 28.08.2023).

Основна

1. Пам'ятка з домедичної підготовки: навч. посіб./ Т.П. Жилін, О.В.Чуприна, Т.Г. Нагайник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. - 102 с.
2. Домедична допомога: підручник / А.В.Самодін, О.В.Чуприна, Т.П. Жилін, М.В. Чорний та ін. ; за ред. В.В. Стеблюка. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 228 с.
3. Домедична підготовка: підручник / А.В.Самодін, О.В.Чуприна Т.П. Жилін, та ін. ; за ред. В.В. Стеблюка. Харків : «Право», 2020. 344 с.
4. Домедична допомога: курс лекцій. / О.В.Чуприна, Т.П. Жилін, Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 120 с.
5. Дії поліції у разі виявлення зброї та вибухових пристроїв або слідів їх застосування: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. С. С. Чернявського, О. Г. Рувіна, Б. Б. Теплицького - Київ : Нац. акад. внутр. справ - 2019. - 148 с.
6. Надання домедичної допомоги: методичні рекомендації / Т.П. Жилін, Т.Г. Нагайник, О.В.Чуприна, Харків : «Право», 2020. 134 с.
7. Пам'ятка з домедичної підготовки: навч. посіб./Т.П. Жилін, О.В.Чуприна, Т.Г. Нагайник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 102 с.
8. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій: навчальний посібник / Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов. -К. - : ФПФ НГУ НАВС - 2016. - 137 с.

Додаткова

1. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України I-IV рівнів акредитації / За ред. Є.П. Желібо та В.М. Пічі. К.: «Каравела», Львів: «Новий Світ-2000». 320 с.
2. Гудима А.А., Герасимів І.М. Перша медична допомога : посіб. для вчителя. Тернопіль: Центр оперативної поліграфії, 2006. 74 с.
3. Домедична допомога в умовах бойових дій : методичний посібник / В.Д. Юрченко, В.О. Крилюк, А.А. Гудима та ін. К.: Середняк Т.К., 2014. 80 с.
4. Западнюк Б.В., Крейдич С.А. Невідкладна медична допомога: Посібник / Б.В. Западнюк, С.А. Крейдич. - К: Київський нац. ун-т внутр. справ, 2006. - 185 с.
5. Зозуля І .С. Медицина невідкладних станів: швидка і невідкладна медична допомога [Текст] / І.С. Зозуля, А.В. Вершигора, В.І. Боброва [та ін.] / За ред. І.С. Зозулі. К. : ВСВ «Медицина», 2012.728 с.
6. Малий Ю.В. Транспортна іммобілізація (методичні, біомеханічні, технічні аспекти) / Ю.В. Малий, В.К. Малий. - Т.: Укр.мед.кн., 2004. - 187 с.
7. Приходько І.І. Перша медична допомога: Навч. посіб. / І.І. Приходько. - Харків: МВС України. Акад. внутр. військ МВС України. - 2006. - 55 с.

Інформаційно-довідкові системи, автоматизовані робочі місця, мультимедійні навчальні посібники, дистанційні курси

1. Домедична допомога : Мультимедійний навчальний посібник / Антощук А.О., Несен О.О., Чуприна О.В., та ін. Київ, 2021. Національна академія внутрішніх справ.
2. Домедична допомога : Дистанційний курс навчання / Антощук А.О., Нагайник Т.Г. Київ, 2023. Національна академія внутрішніх справ.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України <https://rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини <http://www.ombudsman.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua>
6. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>
7. Міністерство освіти і науки України <https://www.mon.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Верховний Суд України <https://www.scourt.gov.ua>
10. Генеральна прокуратура України <https://www.gp.gov.ua/>
11. Державний науково - дослідний експертно - криміналістичний центр <https://dndekc.centrmia.gov.ua/>
12. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз <https://kniise.com.ua/>
13. Конгрес криміналістів <https://crimcongress.com/guide/>
14. Національна академія внутрішніх справ <https://www.naiaiu.kiev.ua/>
15. Національна академія правових наук України <https://www.aprnu.kharkiv.org/>
16. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <https://www.nbuiv.gov.ua>
17. Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua>

Ольга НЕСЕН

Тарас НАГАЙНИК

